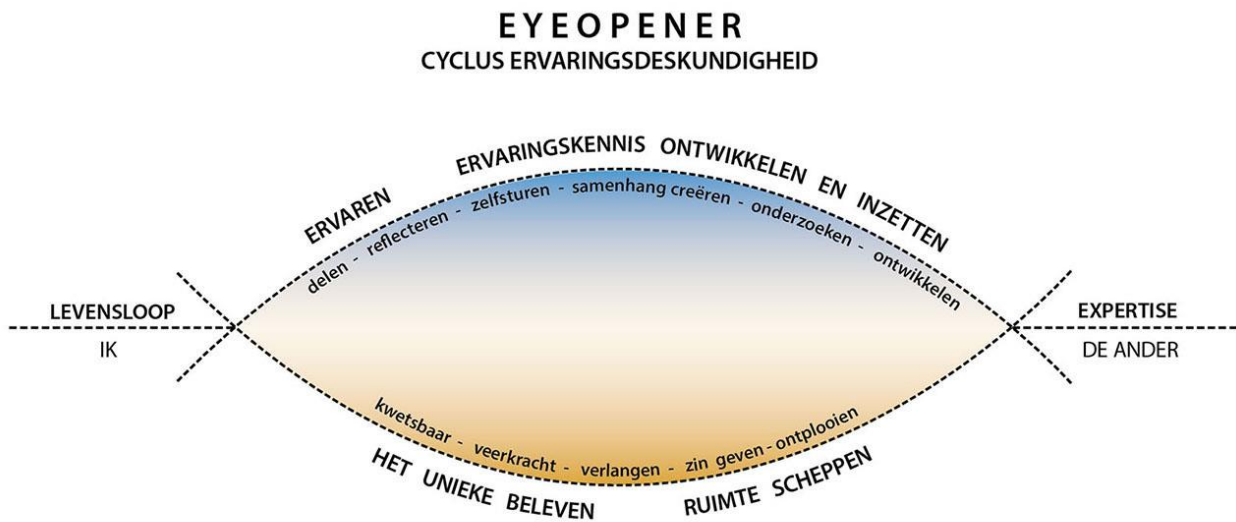

Leergang Ervaringsdeskundigheid Veerkracht LEV

Studiehandleiding 2017/2018

Marjo Boer en Eric Wilms

Inhoudsopgave

Draaiboek	3
Programma overzicht	17
Zelfbeoordeling kwaliteiten	19
Praktijkervaring inbrengen	21
Werkvragen ervaringsverhaal	22
Evaluatievragen ervaringsverhalen	23
Procedure bij problemen voortgang supervisie	24
Beoordelingsprocedure	25
Opdracht procesverslag	26
Beoordelingsformulier procesverslag	27
Evaluatieformulier supervisie	28
Eindpresentatie portfolio leergang ervaringsdeskundigheid	30
Beoordelingsformulier eindopdracht	31

Leergang Ervaringsdeskundigheid

2017-2018

Docenten:

Marjo Boer

Eric Wilms

Inhoud:

Formulier zelfbeoordeling van de kwaliteiten ervaringsdeskundigheid

Overzicht lesbijeekkomsten

Ervaringsverhalen en evaluatievragen ervaringsverhalen

Evaluatiesupervisie thema's

Formulier voorbeeldvragen voor tussentijdse evaluatie en eindevaluatie van de supervisie.

Opdracht procesverslag en portfolio

Beoordelingsprocedure

Procedure problemen rond voortgang supervisie

Een globale basisstructuur per bijeenkomst:

- actualiteiten
- praktijkervaringen/praktijkvragen
- theorie en thema plenair
- voorbereidingsopdrachten
- onderzoek van het thema faciliteren via werkvormen
- onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen
- afronden: evalueren, koppelen van het thema aan de eigen praktijk en huiswerkopdracht

Bijeenkomst 1

Thema: Contact met jezelf

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

1 Het vermogen om contact met jezelf te ervaren en dit contact kunnen benutten in de ontmoeting met de ander. Transparant durven zijn en met bereidwillige aandacht aanwezig zijn in het hier en nu.

3 In begeleidingsprocessen een vrije ruimte kunnen faciliteren voor zelfregie, zelfonderzoek en zelfregulatie in eigen tempo en ritme.

Opdracht ter voorbereiding van bijeenkomst 1:

- Kun je iets vertellen over je motivatie/wens voor de leergang?
- Wat zijn je verwachtingen van de leergang, docenten, (leer)supervisor en mededeelnemers?
- Op welke ontwikkelthema's wil jij je richten?
- Waar ligt voor jou een focus als het gaat om de gebieden:
 - persoonlijke ontwikkeling
 - verdieping van je professionaliteit
 - je repertoire als begeleider
 - voor welke beroepspraktijk wil je de leergang met name gebruiken?
- Wat zou jouw bijdrage kunnen zijn aan de groep en aan de leergang?
- Heb je specifieke wensen/aanbevelingen?

Inhoud programma

- Kennismaken aan de hand van datgene wat je hebt meegenomen als symbool voor ervaringskennis.
- Organisatie en afspraken rond afwezigheid en voorbereidingsopdrachten, werkwijzen met betrekking tot ervaringsverhalen in halve groepen, uitdelen en uitleg reader van de reader.
- Bespreken van de toetsing; procesverslag en profileren met behulp van portfolio.
- Aandacht besteden aan de voorbereidingsopdracht en het zelfassessment in tweetallen en plenair.
- Introductie van (leer)supervisie en de indeling van de combinaties en de halve groep.
- Pauze
- Praktijkvragen onderzoeken met behulp van interview eigen focus beroepspraktijk
- Thema bespreken van de bijeenkomst aan de hand van PowerPoint eyeopener
- Onderzoeken via een werkvorm
- Korte bijeenkomst halve groep
- Nabespreken en afronden

Oefening contact met je zelf

Eco-oefening Yvonne Chang

Revitaliseren van jouw gevoel, bron van verwondering, je veerkracht

In tweetallen; een verteller en een luisteraar, wissel na 2-3 minuten

- Neem 2-3 minuten om zonder interruptie een (jeugd)herinnering te vertellen die je koestert. Het kan zijn een favoriete plek in de natuur, een geliefd dier, een leuk avontuur wat je buiten hebt beleefd, iets wat voor jou staat in relatie tot de natuur. Luisteraar luistert en legt verslag en noteert hoofdpunten.
- Maak van de tweetallen viertallen en de vertellers krijgen hun eigen verhaal terug van de luisteraar in het bijzijn van het andere koppel. De verteller geeft feedback aan de luisteraar of hij zich herkent, gezien en gehoord voelt in zijn verhaal. Ieder zo 5 minuten per persoon.
- Laatste ronde met als thema een ervaring met de natuur nu in je huidige leven.

Huiswerkopdracht bijeenkomst 2:

Bereid de volgende vragen voor jezelf voor.

Vragen autonomie en verbondenheid:

- Wat betekent autonomie voor jou in je leven, werken en leren?
- Wat betekent verbondenheid voor je in je leven, werken en leren?
- In hoeverre ervaar je een spanningsveld tussen autonomie en verbondenheid?
- Op welke wijze hebben ze voor jou met elkaar te maken?
- Kun je iets vertellen of heb je een voorbeeld over jouw praktijk waarin autonomie/verbondenheid een essentiële rol speelde, bv. onder druk is komen te staan of er toe deed?
- Heeft dit geleid tot herziening van je opstelling als professional?

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 2

Thema: Relationale sensitiviteit

Literatuur in de reader:

- Vijf typen begeleidingsrelaties, uitwerking van Marcel Hoonhout
- Schema Sytze de Roos strategisch en communicatief handelen
- Regels in het omgaan met Feedback van Ynse Stapert
- Afstemmen en contracteren, FIRO model van Schutz uitwerking Marjo Boer

Facultatief

- De kracht van het zwakke van Rene Ransdorp
- Constructieve en destructieve vormen van symbiose, Prof. dr. Franz Ruppert. Vertaling Margriet Wentink
- Model van Schulz Von Thun (wordt uitgereikt)
- Psychologisch model 13, Roos van Leary
- Psychologisch model 19, TA (Transactionele Analyse). Uit: Groot Psychologisch modellenboek
- Marjo Boer, Marcel Hoonhout, Jan Oosting. *Supervisiekunde meerperspectivisch*. (2015) Vakmedianet Deel 1 Hoofdstuk 2 pag. 37-60

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

2 Relationeel sensitief zijn en je daarbij zo optimaal mogelijk in te kunnen leven in de ander, te zien wat er nodig is, daar naar kunnen handelen en de bereidheid hebben dat te doen. Ruimte bieden voor diversiteit: het eigen optreden differentiëren naar gelang de eigenheid van de ander en onderlinge verschillen en overeenkomsten productief maken voor het leren.

3 In begeleidingsprocessen een vrije ruimte kunnen faciliteren voor zelfregie, zelfonderzoek en zelfregulatie in eigen tempo en ritme.

Inhoud programma

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma
- Praktijkervaring /praktijkvragen
- Theorie: Onderzoeken van type begeleidingsrelaties en afstemmen. Hierbij aandacht voor contracteren en creëren voor reflecteren en onderzoeken van ervaringskennis.
- Aandacht voor de voorbereidingsopdrachten.
- Diverse opties voor werkvormen: hoe zit je als professional in de praktijk waar jij je op wilt richten, opties zijn muurtje, voetstappen en naast elkaar staan
- Ervaringsverhalen in twee halve groepen
- Procesevaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Ruimte voor 2 ervaringsverhalen in twee halve groepen. Vormen kunnen zijn: innerlijke monoloog, narratief interview, beeldende vormen als foto's, film, PowerPoint, muziek, aan de hand van bv. zelf confrontatievragen. (zie verder de bijlage blz. 22)

Huiswerkopdracht bijeenkomst 3:

Kies uit de onderstaande opdrachten de opdracht die jou aanspreekt.

A Genogram oefening

De bedoeling van deze opdracht is om je ervaring/socialisatieverhaal te onderzoeken waarbij je jouw krachtbronnen op het spoor kunt komen als begeleider.

Maak een genogram van drie generaties.

Dit maak je in een schema, een rondje voor een vrouw, een vierkantje voor een man.

(Zie voorbeeld)

Beantwoord kort de volgende vragen:

1. Wat zijn opvallende gegevens uit je familie bv.: vrouwen/mannen, grote/kleine gezinnen, omgangspatronen, geloofsovertuigingen, klasse, beroepen/opleidingen, veel/weinig onderling contact, scheidingen, emigratie, overlijden op jonge leeftijd.
2. Welke motto's, uitspraken, gezegden, overtuigingen zijn voor jou van belang?
3. Is er sprake van taboes en of geheimen
4. Welke relaties, personen zijn voor jou van belang (geweest) als het gaat om deze gezegden?
5. Welke verhalen zijn van belang?
6. Welke krachtbronnen heb je verworven?

De vragen zijn bedoeld als leidraad, je kunt het schema en de antwoorden vooraf op papier zetten en meenemen naar de les. Belangrijk is dat je eigen regie houdt, maak de opdracht zo dat het voor jou akkoord voelt.

B Je levensgeschiedenis

Wat is je levensgeschiedenis. Je kunt onderstaande vragen als leidraad gebruiken.

- De plek waar je opgroeide (platteland, dorp, stad, soort wijk). Wat heb je geleerd aan gedrag van een stads- of een dorpse cultuur? En hoe werkt dat nu nog door in je huidige werk en beroep?
- Wat is je positie binnen de gezinssamenstelling (bijv. oudste dochter, enig kind van gescheiden ouders.) Hoe beïnvloedt deze positie in het gezin je persoonlijkheid? Welke verschillen zie je daarin met je broer(s), zus(sen) , anderen? Wat betekent de positie in je gezin in je latere beroepsopvatting, denk aan verantwoordelijkheden en loyaliteiten.
- Het sociale milieu (beroepen van ouders/opvoeders; arbeiders, boeren, middenstand milieu, intellectueel milieu etc.). Wat zijn de boodschappen die je hebt meegekregen en in hoeverre ervaar je ze in je werk als positief? Wat is je relatie tot en beeldvorming van andere klassen? Bv. over geld, macht, manieren, status.
- Wat is de betekenis van het feit dat je geboren bent als meisje of jongen; hoe is je sekse van invloed op je persoonlijkheid?
- Wat voor basistemperament had je als kind, was je een binnen/buiten spelend kind, had je veel vrienden en vriendinnen? Ben je een initiatiefnemer of wacht je af? Hoe zien je schoolervaringen er uit? Hoe was je gezondheid?
- Wat heb je geleerd op school inzake je huidige beroepsontwikkeling en welke opleiding heb je genoten? Wat heb je in de groep op school meegemaakt: hoe was je als leerling: niveau, belangstelling, plaats in de groep en neem je die nu nog in, in je huidige team.
- Religie: welke boodschappen draag je met je mee en draag je uit en hoe beïnvloedt dat je beroepsopvatting, normen en waarden over leven, lijden en sterven.
- Welke boodschappen draag je met je mee en draag je uit over etniciteit en hoe beïnvloedt dat je beroepsopvatting?
- Welke keerpunten en/of momenten dat daarna alles anders leek te zijn ken je? Wat gebeurde er, in wat voor stemming leefde je toen? Wat is er aan vooraf gegaan en wat kwam erna?

Hoe is deze achtergrond van invloed op de persoon die je nu bent. In welke opzichten heeft je socialisatie invloed gehad op het feit dat je nu je kwaliteiten en ervaringen in wil zetten om voor een ander iets te willen betekenen?

C Beschermjassen oefening

Deze oefening geeft extra support. De vragen zijn bedoeld als hulpmiddel en geen richtlijn.

- Kun je iets vertellen over belangrijke personen uit je leven? Wie zijn belangrijk voor je en wat is je relatie met hen? Aandachtspunt bij belangrijke steunfiguren is dat je ook navraag kan doen naar personen van vroeger. Denk aan familieleden, vrienden, bekenden, een bekende van de familie, iemand die er voor jou was/is.
- Wat maakt dat zij belangrijk voor je zijn? Welke rol spelen ze in je leven? Praatte je veel met hen of was dat anders? Steunen ze jou en hoe ziet dat er uit?
- Op welke momenten maak je nu gebruik van hun steun of zou je hun steun kunnen gebruiken. Dat kan ook figuurlijk zijn, in gedachten.
- Welke ervaringen geven je een warm, blij gevoel? Denk terug aan ervaringen uit je vroege jeugd, je basisschooltijd, adolescentie en latere levensfasen?
- Wat zijn goede ervaringen, nu en toen als het gaat om dingen die je graag in je vrije tijd doet/deed? Zoals sport of hobby's?
- Wat voor gerechten en welk soort eten vind je lekker? Wie maakt eten wat je lekker vindt? Zijn er bijzondere herinneringen aan dat soort eten?
- Is er muziek, films, boeken, verhalen?
- Speelt de natuur een rol, favoriete dieren?
- Aan welke feesten denk je met een warm gevoel terug, kun je vertellen wat er zo fijn aan die feesten was?
- Speelt de plek waar je bent opgegroeid nu nog een belangrijke rol? (land, platteland, dorp, stad, soort wijk). Is dat anders dan waar je nu woont?
- Welke motto's, gezegden, levensovertuigingen zijn voor jou belangrijk? Welke personen hebben deze aan je overgedragen?
- Heb je goede ervaringen met naar school gaan, stages, werk?
- Wat zijn voor jou je beschermjassen? Wat geeft je houvast en wat geeft een goed gevoel?

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 3

Thema: Diversiteit en contextuele benadering

Literatuur in de reader:

- Else-Marie van den Eerenbeemt, Loyaliteit, balans in beweging
- Notitie Genogram/ecogram Twie Tjoa
- Dirk van Bekkum, Kitlyn Tjin A Djie, Glenn Helberg, Irene Zwaan, *Rituelen en beschermjassen Omgaan met liminele kwetsbaarheden en rituelen in hulpverlening* Uit: Handboek Transculturele Psychiatrie en Psychotherapie van J. de Jong en S. Colijn (red) 2010
- Hand-out socialisatie

Facultatief

- Lezing Kitlyn Tjin A Djie 'Transitionele ruimte'
- H.E.M. Baartman Als mishandelde kinderen ouder worden
- Akbar Barani Streven naar een rechtvaardig bestaan
- Levenslijn model Akbar Barani en Eric Wilms
- Mens van beroep van Alexandre Jollien
- Superdiversiteit op de frontlijn van Edwin Hoffman, Dirk Geldof en Myrima Koning

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

2 Relationeel sensitief zijn en je daarbij zo optimaal mogelijk in te kunnen leven in de ander, te zien wat er nodig is, daar naar kunnen handelen en de bereidheid hebben dat te doen.

Ruimte bieden voor diversiteit: het eigen optreden differentiëren naar gelang de eigenheid van de ander en onderlinge verschillen en overeenkomsten productief maken voor het leren.

4 Het vermogen om met een onderzoekende houding te kijken naar mechanismen in leerprocessen, transitieprocessen van individuen en groepen.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma
- Praktijkervaringen / praktijkvragen
- Theorieonderwerpen: socialisatie, beschermjassen, genogram en transitionele ruimte, meerzijdige partijdigheid/loyaliteiten en omgaan met strijdige belangen, omgaan met waardering, onbegrip, afwijzing en erkenning en aandacht voor eigen kwetsbaarheid
- Voorbereidingsopdracht
- Procevaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk

Huiswerkopdracht bijeenkomst 4

- Omschrijf je grondhouding in begeleiden:
 - wat vind je essentieel?
 - wat triggert je?
 - wat inspireert je?Hoe weet je dat of merk je dat?
- In hoeverre behoort lijfelijk gewaarzijn van jezelf en/of de ander tot je begeleidingsrepertoire?
- Welke ervaringen heb je, hoe zet je dit gewaarzijn in? Wat zou je evt. verder willen ontwikkelen?
 - Welke plek heeft intuïtie in je begeleidingspraktijk? Wat zijn aandachtspunten daarbij?

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 4

Thema: Grondhouding en intuïtie

Literatuur in de reader:

- Authenticiteit, presence en mindfulness Korthagen
- Intro: grondhouding november 2009 Christine van Duin
- Van buiten naar binnen van Mia Leijssen
- Focussen als innerlijk luisteren van Mia Leijssen

Facultatief

- Marjo Boer, Marcel Hoonhout, Jan Oosting. *Supervisiekunde meerperspectivisch*. (2015) Vakmedianet Deel 1 Hoofdstuk 12 pag. 323-338
- E. de Boer: Intuïtie in leerprocessen, aanvulling op begripsvorming. Tijdschrift voor begeleidingskunde 3 (1) 12-15
- Interview Machteld Huber; het vermogen om zelf de regie te voeren
- Drie sheets uit powerpoint Louise Bolk instituut Gezondheidsconcept
- Leervoorkeuren en werkvormen, een indeling

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

1 Het vermogen om contact met jezelf te ervaren en dit contact kunnen benutten in de ontmoeting met de ander. Transparant durven zijn en met bereidwillige aandacht aanwezig zijn in het hier en nu en

2 Relationeel sensitief zijn en je daarbij zo optimaal mogelijk in te kunnen leven in de ander, te zien wat er nodig is, daar naar kunnen handelen en de bereidheid hebben dat te doen.

Ruimte bieden voor diversiteit: het eigen optreden differentiëren naar gelang de eigenheid van de ander en onderlinge verschillen en overeenkomsten productief maken voor het leren.

5 In staat zijn om complexe begeleidingsprocessen vorm en inhoud te geven in een dynamische omgeving waarin spanningsvelden bv. rond subtiële diskwalificatie aan de orde zijn.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma
- Praktijkervaringen / praktijkvragen
- Uitleg procesverslag
- Theorieonderwerpen: Intuïtie, grondhouding, lichamelijke gewaarzijn, focussen, jezelf in verbinding met de wereld om je heen, het ecologisch perspectief.
- Aandacht voor de voorbereidingsopdrachten
- Optioneel: Focusoefening, tekenen van intuïtie, mindfulnessoefening, zelfportret met gesloten ogen
- Ervaringsverhalen in twee halve groepen
- Procevaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Ruimte voor 2 ervaringsverhalen in twee halve groepen.

Huiswerkopdracht bijeenkomst 5

Neem een onderzoeksvraag mee die verband houdt met het thema zelfonderzoek ten aanzien van je 'innerlijk team' (ook wel bekend als dialogisch zelf of meerstemmig zelf) en leiderschap. Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft. Bereid de evaluatie van de leergang voor, met de vragen: wat hoopte ik van dit proces en hoe staat het daar nu mee? Wat heb ik nodig om te vinden wat mij past? Met betrekking tot het lesaanbod: wat wil ik behouden, wat wil ik verbeteren, wat vernieuwen. Welke impact heeft de leergang op de praktijk van mijn werk?

Bijeenkomst 5

Thema: Zelfonderzoek meerstemmig zelf

Literatuur uit de reader:

- Omgaan met een-twee-veel verhaal van Eva de Waard uit TvC
- Compositiewerk als artistieke methode Agnieszka Hermans-Konopka
- Werken met intrapsychische delen, opstellingen van het verlangen volgens Ruppert. Ien G.M. van der Pol
- Bouwen aan herstel, Yucel methode Mehmet Yucel

Facultatief:

- Powerpoint Michael White
- Facultatief: onderzoek naar ervaringskennis
http://disabilitystudies.nl/sites/default/files/doorleefd_verstehen_kool_boumans_visse_2013.pdf

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

4 Het vermogen om met een onderzoekende houding te kijken naar mechanismen in leerprocessen, transitieprocessen van individuen en groepen

5 In staat zijn om complexe begeleidingsprocessen vorm en inhoud te geven in een dynamische omgeving waarin spanningsvelden bv. rond subtiele diskwalificatie aan de orde zijn.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma
- Aandacht voor praktijk
- Theorieonderwerpen: Handelingsrepertoire in het faciliteren van zelfonderzoek met werkvormen, werken met blokken, stenen en sjablonen aan de hand van opstellingswerkvormen en Yucel methode
- Aandacht voor de voorbereidingsopdrachten
- Oefening leiderschap
- Ervaringsverhalen in twee halve groepen
- Tussentijdse evaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk
- Indeling procesverslag groepjes

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Ruimte voor 2 ervaringsverhalen in twee halve groepen.

Vormen kunnen zijn: innerlijke monoloog, narratief interview, beeldende vormen als foto's, film, PowerPoint, muziek, aan de hand van bv. zelf confrontatievragen.

Huiswerkopdracht bijeenkomst 6

Inleveren van procesverslag een week voor bijeenkomst zes.

Lees procesverslagen van je groepje en bereid je voor op een gesprek daarover.

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 6

Thema: Betekenisgeving en zingeving

Literatuur in de reader:

- Logische niveaus van Bateson uit Canon van het leren
- Bateson aantekeningen en werkvorm
- Innerlijke monoloog
- Moreel beraad een bewerking (bron Leonard van Wijk en Bert Molewijk van GGnet)

Facultatief:

- Zingeving en Zelfregulatie. Op zoek naar Relevantie Jaap van der Stel
- Viktor Frankl over de zin van het bestaan Jikke de Ruiter
- Marjo Boer, Marcel Hoonhout, Jan Oosting. *Supervisiekunde meerperspectivisch*. (2015) Vakmedianet Deel 2 hoofdstuk 16.8 pag. 527-533
- Facultatief: Kwaliteit van binnenuit van Korthagen en Vasalos

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

6 Het middels begeleidingsprocessen een bijdrage kunnen leveren aan vernieuwend beleid en het scheppen van randvoorwaarden daartoe.

7 Het kunnen leveren van een bijdrage aan de voortgaande ontwikkelingen rond ervaringskennis.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma
- Praktijkervaringen / praktijkvragen
- Theorieonderwerpen: Zingeving en modellen van betekenisgeving.
- Optioneel: onderzoeken van krachtbronnen, waarden met behulp van de stappen van Bateson, inquiry oefening, moreel beraad. Het omgaan met luisteren en vragen en vragen stellen daarbij.
- Ervaringsverhalen in twee halve groepen
- Bespreken van procesverslagen
- Procesevaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Ruimte voor 2 ervaringsverhalen in twee halve groepen.

Vormen kunnen zijn: innerlijke monoloog, narratief interview, beeldende vormen als foto's, film, PowerPoint, muziek, aan de hand van bv. zelf confrontatievragen.

Huiswerkopdracht bijeenkomst 7

Neem een vraagstuk mee uit je organisatie rond ervaringskennis. Beantwoord de volgende vragen:

- Waar heeft jouw team, netwerk, organisatie behoefte aan als het gaat om een plek geven aan ervaringsdeskundigheid?
- Wat wil je daarin bijdragen?

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 7

Thema: Organisatie en beleidsvraagstukken

Literatuur uit de reader:

- “Symposium Filosofie van Herstel” Achtergronden 20-0-2012 van Jaap van der Stel
- Hand-out kenmerken van zelfsturende resultaatgerichte teams
- Wiel van Vroemen
- Column OOKK Annemarie Kroet

Facultatief:

- Intervenieren en veranderen van Jaap Boonstra en Leon de Caluwe (facultatief)
- Reflectie op het werk om leren te bevorderen Susan Verdonschot
- Hand-out CoP LEV met TGI
- Wat mensen beweegt en overstijgende kennis interview Bert Coenen
- Werken in zelfsturende en resultaatgerichte teams
- Thema's in de onderstroom van Belia van den berg

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

5 In staat zijn om complexe begeleidingsprocessen vorm en inhoud te geven in een dynamische omgeving waarin spanningsvelden bv. rond subtiele diskwalificatie aan de orde zijn.

6 Het middels begeleidingsprocessen een bijdrage kunnen leveren aan vernieuwend beleid en het scheppen van randvoorwaarden daartoe.

7 Het kunnen leveren van een bijdrage aan de voortgaande ontwikkelingen rond ervaringskennis.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma (portfolio bespreken)
- Praktijkervaringen / praktijkvragen
- Theorieonderwerpen: Verkennen van contexten van ervaringsdeskundigheid, organisatie en beleidsvraagstukken, werken met teamonderzoek adhv *rich pictures*. (Aandacht voor discretie, privacy, gedragscodes).
- Werkvormen in het kader van de voorbereidingsopdrachten
- Ervaringsverhalen in twee halve groepen
- Procevaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Ruimte voor 2 ervaringsverhalen in twee halve groepen.

Vormen kunnen zijn: innerlijke monoloog, narratief interview, beeldende vormen als foto's, film, PowerPoint, muziek, aan de hand van bv. zelf confrontatievragen.

Huiswerkopdracht bijeenkomst 8

Beantwoord de volgende vragen in verband met je loopbaan en werk.

- Waar wil jij voor gevraagd worden? Waar kan jouw expertise bijdragen?
- Wat is je lange termijn perspectief, welke filosofie, ideaal, droom is belangrijk, waar ben je in de toekomst op gericht?
- Geeft de mogelijkheid om iets te betekenen energie, loop je er warm voor?
- Inspireert je intuïtie je om actie te ondernemen en betrokken te raken?

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 8

Thema: Contexten in werk en beroep

Literatuur uit de reader:

- Als een vis in het water van Anky Mulders De SIMA-methode legt natuurlijke motivatie bloot. Nederlands tijdschrift voor bedrijfsopleidingen juni 1999
- Ondernemende competenties
- Hand-out ecologie van het leren Manon Ruijters
- Leren en ontwikkelen van mens en organisatie, in gesprek met Manon Ruijters
- Hand-out levenslooplandschap
- Analysemodel caleidoscopische visie van gloria Wekker door Twie Tjoa

Facultatief

- Concept beroepscompetentie profiel Ervaringsdeskundigheid van LIVE
- Lezing Gloria Wekker Ontmoeting over grenzen

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

7 Het kunnen leveren van een bijdrage aan de voortgaande ontwikkelingen rond ervaringskennis.

8 Reflecteren op het eigen handelen, het eigen handelen kunnen expliciteren en verwoorden, verantwoorden. Zowel mondeling als schriftelijk. Transparant kunnen zijn m.b.t. eigen overwegingen en handelen.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen en terugblik programma
- Praktijkervaringen / praktijkvragen
- Theorieonderwerpen: Ontwikkelingen in je werkveld, positioneren en profileren van ervaringsdeskundigheid in diverse contexten.
- Aandacht voor praktijk
- Werkvormen levenslooplandschap
- Ervaringsverhalen in twee halve groepen
- Procesevaluatie en wat neem je mee van dit thema naar je werkpraktijk

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Ruimte voor 2 ervaringsverhalen in twee halve groepen.

Vormen kunnen zijn: innerlijke monoloog, narratief interview, beeldende vormen als foto's, film, PowerPoint, muziek, aan de hand van bv. zelf confrontatievragen.

Huiswerkopdracht bijeenkomst 9

Bereid voor: afronden met de halve groep en wat je wil doorontwikkelen en meenemen van de leergang.

Bereid de eindevaluatie voor.

Lees de literatuur die je in de digitale leeromgeving aantreft.

Bijeenkomst 9

Thema: Afronden van processen

Literatuur uit de reader:

- Artikel over afscheid, verlies, rouw; Een nieuw begin over afscheid nemen in de praktijk van de professionele begeleider Jakob van Wielink en Leo Wilhelm

Facultatief

- Over unfinished business een interview met Herman de Monnik
- Analyse model beschermjassen migreren en liminele fasen Twie Tjoa
- Werkvorm U curve

Kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid

8 Reflecteren op het eigen handelen, het eigen handelen kunnen expliciteren en verwoorden, verantwoorden. Zowel mondeling als schriftelijk. Transparant kunnen zijn m.b.t. eigen overwegingen en handelen.

9 Eigen ontwikkeling en professionaliteit vormgeven en doorontwikkelen.

Inhoud programma:

- Actualiteiten, mededelingen
- Theorieonderwerpen: Afronden en beëindigen van processen. Doorontwikkelen, doorgaand leren.
- Aandacht voor afscheid en rouw
- Werken met caleidoscopia
- Evaluatie en reflectie ervaringsverhalen
- Eindevaluatie van het traject

Bijeenkomst 10

Thema: profileren en presenteren (portfolio)

Profileren van jezelf in voor jouw relevante contexten als expert ervaringskennis en werkstukbesprekingen/presentaties.

Inhoud programma:

In twee halve groepen eindpresentaties, zelfbeoordeling, peerfeedback eigen perspectief rond ervaringsdeskundigheid en beoordeling docent.

Uitreiking certificaten.

Leergang ervaringsdeskundigheid 2017/2018

Een globale basisstructuur per bijeenkomst:

- actualiteiten
- praktijkervaringen/praktijkvragen
- theorie en thema plenair
- voorbereidingsopdrachten
- onderzoek van het thema faciliteren via werkvormen
- onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen
- afronden: evalueren, koppelen van het thema aan de eigen praktijk
- supervisie in de middag

Programma overzicht

Bijeenkomst 1

Thema: contact met jezelf

Kennismaken.

Onderzoeken van begrippen en het veld van ervaring - ervaringskennis -

ervaringsdeskundigheid a.d.h.v. de cyclus ervaringsdeskundigheid, de eyeopener.

Kernbegrippen: zelfregulatie, zelfonderzoek en zelfregie in lichamelijk gewaarzijn, emoties, cognities, motivaties, gedrag en context in leren en transformatieprocessen

Bijeenkomst 2

Thema: relationele sensitiviteit

Faciliteren van een vrije ruimte voor zelfregie in leren en transitieprocessen.

Onderzoeken van type begeleidingsrelaties en afstemmen. Hierbij aandacht voor contracteren en creëren voor reflecteren en onderzoeken van ervaringskennis.

Bijeenkomst 3

Thema: Diversiteit en contextuele benadering

Diversiteit, socialisatie, beschermjassen, genogram en transitionele ruimte, meerzijdige partijdigheid/loyaliteiten en omgaan met strijdige belangen, omgaan met waardering, onbegrip, afwijzing en erkenning en aandacht voor eigen kwetsbaarheid

Bijeenkomst 4

Thema: grondhouding en intuïtie

Intuïtie, grondhouding, lichamelijke gewaarzijn, focussen, mindfulness.

Jezelf in verbinding met de wereld om je heen, het ecologisch perspectief.

Bijeenkomst 5

Thema: faciliteren zelfonderzoek meerstemmig zelf

Inleveren procesverslag

Handelingsrepertoire in het faciliteren van zelfonderzoek met werkvormen, schrijven van ervarings/herstelverhalen, werken met beelden.

Tussentijds evalueren en voortgang.

Bijeenkomst 6

Thema: betekenisgeving en zingeving

Zingeving en modellen van betekenisgeving.

Onderzoeken van krachtbronnen, waarden met behulp van de stappen van Bateson, inquiry oefeningen.

Bespreken procesverslagen

Bijeenkomst 7

Thema: organisatie en beleidsvraagstukken

Verkennen van contexten van ervaringsleren, hersteltrajecten, organisatie en beleidsvraagstukken, werken met rich pictures. Teamadvies. (aandacht voor discretie, privacy en gedragscodes)

Bijeenkomst 8

Thema: contexten

Ontwikkelingen in je werkveld, positioneren en profileren van ervaringsdeskundigheid in diverse contexten.

Bijeenkomst 9

Thema: afronden van processen

Inleveren profilering

Afronden en beëindigen van processen. Doorontwikkelen, doorgaand leren. Aandacht voor afscheid en rouw. Werken met caleidoscopia.

Evaluëren van het traject.

Bijeenkomst 10

Thema: profileren en presenteren

Profileren van jezelf in voor jouw relevante contexten als expert ervaringskennis en werkstukbesprekingen/presentaties.

Een werkdefiniëring ervaringsdeskundigheid

- Eigen ervaringen met kwetsbaarheid onderzoeken en verbinden met veerkracht
En anderen kunnen faciliteren in dit onderzoeksproces vanuit de eigen ervaring met dit onderzoek
- Ruimte maken voor dit type onderzoeksprocessen in organisaties en maatschappelijke contexten

Formulier zelfbeoordeling leergang ervaringsdeskundigheid

Onderzoeksoefening a.d.h.v. een profielschets voor ervaringsdeskundigheid

Opdracht: Beoordeel jezelf op de volgende kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid:	aandacht
1 Het vermogen om contact met jezelf te ervaren en dit contact kunnen benutten in de ontmoeting met de ander. Transparant durven zijn en met bereidwillige aandacht aanwezig zijn in het hier en nu.	
2 Relationeel sensitief zijn en je daarbij zo optimaal mogelijk in te kunnen leven in de ander, te zien wat er nodig is, daar naar kunnen handelen en de bereidheid hebben dat te doen. Ruimte bieden voor diversiteit: het eigen optreden differentiëren naar gelang de eigenheid van de ander en onderlinge verschillen en overeenkomsten productief maken voor het leren.	
3 In begeleidingsprocessen een vrije ruimte kunnen faciliteren voor zelfregie, zelfonderzoek en zelfregulatie in eigen tempo en ritme.	
4 Het vermogen om met een onderzoekende houding te kijken naar mechanismen in leerprocessen, transitieprocessen van individuen en groepen.	
5 In staat zijn om complexe begeleidingsprocessen vorm en inhoud te geven in een dynamische omgeving waarin spanningsvelden bv. rond subtiële diskwalificatie aan de orde zijn.	
6 Het middels begeleidingsprocessen een bijdrage kunnen leveren aan vernieuwend beleid en het scheppen van randvoorwaarden daartoe.	
7 Het kunnen leveren van een bijdrage aan de voortgaande ontwikkelingen rond ervaringskennis.	
8 Reflecteren op het eigen handelen, het eigen handelen kunnen expliciteren en verwoorden, verantwoorden. Zowel mondeling als schriftelijk. Transparant kunnen zijn m.b.t. eigen overwegingen en handelen.	
9 Eigen ontwikkeling en professionaliteit vormgeven en doorontwikkelen.	

Twee opdrachten:

1. Geef per kwaliteit (in steekwoorden) in je eigen woorden aan wat jij denkt dat er zoal bij deze kwaliteit hoort: over welke manieren van kijken en bekwaamheden gaat het?
2. Werk twee kwaliteiten - die je voor jouw eigen ontwikkeling van belang vindt - iets verder uit:
 - a. Kun je bijvoorbeeld een recente situatie noemen waarin deze kwaliteit aan de orde was?
 - b. Wat heb je al in huis om deze situatie te kunnen hanteren? Maak je daarin verschil in rol die je in die situatie hebt/had en het benutten van ervaringskennis?
 - c. Waarin schat je in dat nog verdere ontwikkeling behoeft? Wat zou je daarin een eerste stap(je) kunnen zijn? (poog te komen tot positieve formuleringen).

Praktijkervaring in de leergang

Tijdens iedere bijeenkomst staan we kort stil bij de verbinding die je kunt maken met je eigen beroepspraktijk.

We besteden 20 minuten aan uitwisseling in een tweetal hoe het lukt om een transfer te maken van het geleerde naar de praktijk.

Plenair is er ruimte om ervaring die voor ieder van belang is te delen.

- In hoeverre kun je verbinding maken tussen het thema van de bijeenkomst en je beroepspraktijk?
- Heb je leerervaringen die je wilt delen rond het inzetten van ervaringsdeskundigheid en je beroepspraktijk?

Ervaringsverhalen: onderzoek naar identiteitservaringen en levensverhalen

Onderzoek een identiteitservaring. Dit kan een ingrijpende levenservaring zijn, een verstrekkend kantelmoment, een herstelervaring, een episode of gebeurtenissen uit je levensverhaal.

Ervaringsverhalen kunnen in verschillende vormen gedeeld worden. Voorbeelden van vormen zijn: een innerlijke monoloog, een narratief interview, een metafoor, beeldende vormen als tekeningen, foto's, film en PowerPoint, een muziekfragment of aan de hand van bv. zelf confrontatievragen etc. Zoek in ieder geval een vorm die zoveel mogelijk past. Richttijd voor de inbrenger is ongeveer een half uur.

Werkpapier: hulpvragen ter voorbereiding van delen van een ervaringsverhaal.

De vragen zijn ondersteunend bedoeld bij het formuleren van eigen condities en wensen. Volg vooral je eigen gevoel en idee wat er van belang is.

- Welke voorwaarden zijn nodig om toegang tot je verhaal te krijgen en welke zijn van belang om je verhaal te delen met anderen?
Het kan zijn dat er innerlijke spanningsvelden en gevoelens een rol spelen zoals moed, ontroering, kwetsbaarheid, schaamte, schuld, moeite, in hoeverre heeft dit te maken met je zelfgevoel of de mogelijke werking voor anderen? En wil je daar ook ruimte voor maken?
- Vanuit welke positie wil/kun je bij je verhaal zijn? (te denken valt bv. aan focus op ik verhaal, meer beschouwend, vanuit de blik van een documentairemaker, metaforisch etc.
- Zijn er specifieke zaken of iets in de sfeer van belang voor je verhaal?
- Hoe wil je dat er naar je verhaal geluisterd wordt?
- Wat wil je bieden/bijdragen vanuit je verhaal?
Wat maakt je verhaal toegankelijk voor anderen?
- Vanuit welk perspectief wil je bij het verhaal van de ander zijn?
Wat kunnen de verhalen van anderen voor je betekenen qua proces en inhoud?

Evaluatievragen 'Ervaringsverhaal'.

Verdiepende evaluatievragen ervaringsverhalen ten behoeve van ontwikkelen ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid.

Eigen verhaal:

- Wat heb je geleerd van het delen van je eigen ervaringen/levensverhaal?
- Heb je nog ontdekkingen gedaan voor jezelf in het delen van je ervaringen?
- Wat zijn je kantelmomenten? Wat heb je over je eigen veerkracht ontdekt?
- Wat heeft het voorbereiden/schrijven je nog opgeleverd?

Verhalen van anderen:

- En wat heb je geleerd, begrepen van de verhalen van de anderen?
- Wat valt je op in de ervaringsverhalen rond veerkracht en wat rond kwetsbaar zijn?
- Welke hulpbronnen en krachtbronnen voor herstel en hernemen vallen je op?
- Wat heb je herkend in de ervaringsverhalen van de anderen en waarin is jouw ervaring anders?

Begeleiden van verhalen van anderen

- Wat heb je ingezet om ruimte voor de verhalen van de anderen te maken?
- Hoe heb je jouw rol als luisteraar en facilitator van de ervaringsverhalen van anderen ervaren?

Inzetten van ervaringskennis in je werk:

- Kun je dat wat je geleerd/ontdekt hebt inzetten in je werk? Gericht op cliënten/studenten, collega's, teams en of organisatie?
- Hoe zet je jouw ervaringskennis in en wat wil je realiseren in de toekomst?
- In welk thema rond ervaringsdeskundigheid wil jij je verder verdiepen?
- Wat willen jullie als halve groep aan de anderen laten weten van jullie proces?
- Welke aanbevelingen wil je doen?

Leergang Ervaringsdeskundigheid

Procedure bij problemen rond voortgang (leer)supervisie

(Leer)supervisie gaat over het leren van de individuele deelnemer t.a.v. het omgaan met zichzelf en zijn of haar taken/verantwoordelijkheden als ervaringsdeskundige begeleider, supervisor of leersupervisor.

De eerste 2 à 3 bijeenkomsten van de (leer)supervisie kunnen we zien als een afstemmingsfase: Hierin wordt de (leer)supervisie gestart en onderzoeken alle betrokkenen waaraan samen gewerkt kan worden, hoe er samengewerkt kan worden en of het mogelijk is tot een passende leeromgeving te komen waarin alle deelnemers tot leren als ervaringsdeskundige begeleider, supervisor of leersupervisor kunnen komen.

Deze fase wordt afgesloten met een 'afstemmingsevaluatie' waarin de vraag beantwoord wordt: 'Zien we perspectief in deze (leer)supervisiecombinatie gezien

- de leerthema's waaraan gewerkt gaat worden
- de mogelijkheden mbt werkwijze/aanpak
- de interactie in deze combinatie
- en is er voldoende praktijk

Met andere woorden: zien we gezamenlijk kans om 'een krachtige leeromgeving' te realiseren voor elke deelnemer en kan /wil de deelnemer aan het werk komen, in het kader van (leer)supervisie.

Een uitspraak van mijn voorgangster Helen ter Burg-Loe: "Maak van je leereisen geen leereisen en van je werkwijze geen werkeisen". Dus - wellicht ten overvloede - zoek naar mogelijkheden om wederzijds 'af te stemmen'!

Belangrijk is dat er voldoende basisvoorwaarden zijn om te leren t.a.v je ervaringsdeskundigheid en eventueel supervisorschap.

Aangezien leren in supervisie een persoonlijk gebeuren is, is het belangrijk dat je weet dat je daarin dingen kunt tegen komen die mogelijk oud en/of pijnlijk zijn. Dit kan zowel op persoonlijk vlak als in de interactie met anderen actueel worden. Het is fijn als het lukt dit te onderkennen en het – indien dat zinnig is - als leerthema bewerkt kan worden in de leersupervisie. Soms vraagt het een persoonlijke bewerking die meer op het vlak van therapie ligt, wat de grens van (leer-)supervisie overstijgt.

Wanneer er zich problemen voordoen is het aangewezen om eerst te bekijken hoe deze in gezamenlijk overleg binnen de (leer)supervisiecombinatie zelf opgehelderd kunnen worden. Als die leercondities er onvoldoende blijken te zijn in de samenstelling van je groepje maak er dan geen persoonlijk drama van. Wanneer het niet lukt er gezamenlijk uit te komen, laat dat dan weten aan de opleidingsverantwoordelijke voor de (leer)supervisie, Christine van Duin.

De procedure is dan dat zij dan:

- hoort wat het probleem is van betrokkenen, mondeling of schriftelijk,
- onderzoek doet naar oplossingsmogelijkheden
- eventueel voorstellen daartoe doet
- en zo nodig besluiten zal nemen over de verdere voortgang

In geval van problemen kun je terecht bij:

Christine van Duin,
tel. 020- 6253052/06 51473655
cvanduin@zonnet.nl
christinevanduin@icloud.com

BEOORDELINGSPROCEDURE T.B.V. VAN DE LEERGANG ervaringsdeskundigheid.

Om in aanmerking te komen voor een certificaat moeten deelnemers aan de volgende voorwaarden voldoen:

Presentie

Daar het leerproces binnen de Leergang in belangrijke mate in een groepsproces plaats vindt (leren is een interactionele activiteit) en een practicumkarakter heeft (met veel vaardigheidsoefeningen) is aanwezigheid op de opleidingsbijeenkomsten noodzakelijk. Elke deelnemer is ervoor verantwoordelijk dat zij of hij de presentielijst tekent.

Natuurlijk kan het toch voorkomen, dat men noodgedwongen een keer niet aanwezig kan zijn. Gelieve de opleiders of een groepsgenoot ervan in kennis te stellen als men onverhoopt toch een keer verhinderd is.

In het opleidingsmateriaal is – op het voorblad van elke bijeenkomst in de studiehandleiding - een opdracht te vinden, die bij absentie gevraagd wordt te maken en/of te doen en in te leveren bij de opleider.

Wanneer je meer dan twee keer een bijeenkomst van de Leergang hebt moeten missen vervalt het recht op het certificaat dat vanuit GITP/PAO wordt verstrekt. In dat geval is - tegen betaling van extra contacturen - een aanvulling mogelijk om toch voor het certificaat in aanmerking te kunnen komen.

Toetsing, certificering, accreditatie

Halverwege de leergang maak je een procesverslag. Ter afronding van de leerperiode geef je een presentatie rond ervaringsdeskundigheid.

Richtinggevend voor de beoordeling zijn de kwaliteiten van ervaringsdeskundigheid.

Aan het eind van de leergang ontvang je een GITP PAO certificaat op basis van aanwezigheid, actieve deelname, een voldoende beoordeling van het procesverslag en je presentatie en een voldoende supervisie beoordeling.

Accreditaties:

SKJ, 80 punten

Registerplein, 13,6 punten

LVSC 7,5 punten

SVRB wordt aangevraagd

Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals wordt aangevraagd

Andere accreditaties kunnen op verzoek van de cursist aangevraagd worden.

Opdracht Procesverslag Leergang Ervaringsdeskundigheid

Opdracht:

Maak een procesverslag aan de hand van jouw ontwikkelthema's op het gebied van ervaringsdeskundigheid.

- Waar sta je nu en wat wil je voor de komende bijeenkomsten nog verder ontwikkelen?
- Hoe kijk je op dit moment naar je werk en je eigen functioneren daarin? Is er iets veranderd en wat is er veranderd? (Bv. in de interne afstemming op jezelf en de externe afstemming op je omgeving.)
- Neem ook je zelfbeoordeling van de start erbij en kijk hoe het er nu mee staat. Vul een nieuwe versie in.

De opzet van de opdracht procesverslag is om je procesverslag uit te wisselen met een aantal mededeelnemers en de docenten.

Het procesverslag is bedoeld om:

1. Zelf inzicht te krijgen in wat je hebt geleerd, hoe jouw leerproces zich ontwikkelt en welke condities en contexten daar relevant in zijn.
2. Dit inzicht met andere te delen en zo bij te dragen aan verdere ontwikkeling van ervaringskennis en welke condities daarin nodig kunnen zijn.

Beoordelingscriterium:

- Reflecteren op het eigen proces en dit verwoorden en verantwoorden (in woord en schrift).
- **Kwaliteit van ervaringsdeskundigheid**
8 Reflecteren op het eigen handelen, het eigen handelen kunnen expliciteren en verwoorden, verantwoorden. Zowel mondeling als schriftelijk. Transparant kunnen zijn m.b.t. eigen overwegingen en handelen.

Beoordelingsformulier Opdracht Procesverslag Leergang Ervaringsdeskundigheid

Naam deelnemer LEV:

Docent LEV:

Datum:

Akkoord:

Opdracht: Maak een procesverslag aan de hand van jouw ontwikkelthema's op het gebied van ervaringsdeskundigheid.

- Waar sta je nu en wat wil je voor de komende bijeenkomsten nog verder ontwikkelen?
- Hoe kijk op dit moment naar je werk en je eigen functioneren daarin? Is er iets veranderd en wat is er veranderd? (Bv. in de interne afstemming op jezelf en de externe afstemming op je omgeving.)
- Neem ook je zelfbeoordeling van de start erbij en kijk hoe het er nu mee staat. Vul een nieuwe versie in.

Met als doel:

1. Zelf inzicht te krijgen in wat je hebt geleerd, hoe jouw leerproces zich ontwikkelt en welke condities en contexten daar relevant in zijn.
2. Dit inzicht met andere te delen en zo bij te dragen aan verdere ontwikkeling van ervaringskennis en welke condities daarin nodig kunnen zijn.

Beoordelingscriterium: Reflecteren op het eigen proces en dit verwoorden en verantwoorden met als referentiekader de Kwaliteiten van de Ervaringsdeskundige:

1 Het vermogen om contact met jezelf te ervaren en dit contact kunnen benutten in de ontmoeting met de ander. Transparant durven zijn en met bereidwillige aandacht aanwezig zijn in het hier en nu.

2 Relationeel sensitief zijn en je daarbij zo optimaal mogelijk in te kunnen leven in de ander, te zien wat er nodig is, daar naar kunnen handelen en de bereidheid hebben dat te doen.

Ruimte bieden voor diversiteit: het eigen optreden differentiëren naar gelang de eigenheid van de ander en onderlinge verschillen en overeenkomsten productief maken voor het leren.

3 In begeleidingsprocessen een vrije ruimte kunnen faciliteren voor zelfregie, zelfonderzoek en zelfregulatie in eigen tempo en ritme.

4 Het vermogen om met een onderzoekende houding te kijken naar mechanismen in leerprocessen, transitieprocessen van individuen en groepen.

5 In staat zijn om complexe begeleidingsprocessen vorm en inhoud te geven in een dynamische omgeving waarin spanningsvelden bv. rond subtiële diskwalificatie aan de orde zijn.

6 Het middels begeleidingsprocessen een bijdrage kunnen leveren aan vernieuwend beleid en het scheppen van randvoorwaarden daartoe.

7 Het kunnen leveren van een bijdrage aan de voortgaande ontwikkelingen rond ervaringskennis

8 Reflecteren op het eigen handelen, het eigen handelen kunnen expliciteren en verwoorden, verantwoorden. Zowel mondeling als schriftelijk. Transparant kunnen zijn m.b.t. eigen overwegingen en handelen.

9 Eigen ontwikkeling en professionaliteit vormgeven en doorontwikkelen.

Formulier tussentijds en eindevaluatie

Supervisant(en)/ Supervisor:

(Leer)Supervisor:

	Naam supervisant supervisor	Naam supervisant supervisor
Thema Aan welke thema's heb je gewerkt?		
Strategie Welke strategie (en) heb je ingezet bij het werken aan je thema's?		
Ervaringskennis Wat heeft het inzetten van welke strategie(en) je aan ervaringskennis opgeleverd?		
Ervaringsdeskundigheid Hoe heb je met de opgedane ervaringskennis eigen ervaringsdeskundigheid ontwikkeld? En hoe heb je deze eigen ervaringsdeskundigheid beschikbaar gemaakt voor degene(n) die je begeleidt?		
Leerperspectief Hoe ga je verder? Wat wil je verder leren: aan welke thema's wil je verder werken en/of verdieping aan geven? (betrek hierbij punten uit het profiel Ervaringsdeskundigheid)		
Groepsproces Zie Schutz: inclusion, affection, control. Hoe lukt het, is het gelukt om van en met elkaar te leren? Hoe is het contact met elkaar, supervisanten, supervisoren verlopen?		
Beoordeling In termen van wel/niet voldoende vertrouwen dat supervisant(en)/ supervisoren zich verder bekwamen als startbekwame en doorgroeibekwame experts op het gebied van ervaringsdeskundigheid die hun eigen ervaringskennis en eigen kracht benutten ten behoeve van hun supervisanten, cliënten, collega's en organisaties.		

GITP/PAO Leergang Ervaringsdeskundigheid LEV

Formulier voorbeeldvragen voor de tussentijdse evaluatie en de eindevaluatie van de supervisie.

Leeropbrengst als professional:

- Wat heb je geleerd in en tijdens het supervisietraject?
- Aan welke kwaliteiten heb je gewerkt en wat heb je voor jezelf kunnen realiseren?
- Of welke leerthema's en dilemma's hebben je aandacht gehad en welke hebben nog verdere aandacht, verdieping nodig?
- Wat wil je nog gaan doen in de resterende bijeenkomsten om datgene te realiseren wat je nu belangrijk vindt en wat heb je daarvoor nog nodig?

Leerproces

- Hoe heb je het leerproces in de supervisie ervaren?
- Wat heeft je vooral aangesproken?
- Welke leerervaringen en activiteiten waren belangrijk voor je: leerbevorderend/leerbelemmerend?

Transfer naar praktijk

- Wat kan je met de uitkomsten van je leer en reflectieproces in je werk, in je beroep?
- Hoe geef jij je doorgaand leren vorm met betrekking tot je eigen professionalisering, hoe wil je dat vormgeven?

Eindpresentatie portfolio leergang ervaringsdeskundigheid

De eindopdracht bestaat uit twee delen. Een portfolio en een presentatie van een aspect van jezelf als ervaringsdeskundige.

- Maak een portfolio aan de hand van de kwaliteiten ervaringsdeskundigheid. Daarbij kun je denken aan een verzameling relevante documenten zoals bv. een zelfbeschouwing/zelfbeoordeling, representatief leer/werkmateriaal, reacties van anderen, beeldmateriaal, PowerPoint etc. Maak een keuze welk deel van jouw portfolio je essentieel vindt om te presenteren aan medestudenten en docent. Stuur dit deel vooraf op naar betrokkenen. Neem in ieder geval een zelfbeschouwing/beoordeling op aan de hand van de kwaliteiten.
- Geef een presentatie van maximaal 20 minuten uit je portfolio. Dit kan zijn een aspect van jezelf als ervaringsdeskundige. Kies een vorm die bij jou en voor de context waarin je deze presentatie wilt geven past.

Geef vooraf aan wat je beoogt met de presentatie en welke vragen je wilt bespreken met degene die bij jouw presentatie aanwezig zijn.

Reacties, evaluatie en beoordeling van jezelf, mededeelnemers en de docenten is gebaseerd op:

- De kwaliteiten ervaringsdeskundigheid
- Transparant, aanwezig en in verbinding met jezelf en je toehoorders zijn bij het presenteren

Het portfolio wordt door de docenten beoordeeld op basis van de kwaliteiten ervaringsdeskundigheid. De beoordeling ontvang je ook schriftelijk.

**Beoordelingsformulier Eindopdracht
Leergang Ervaringsdeskundigheid Veerkracht LEV**

Naam deelnemer LEV:

Docent LEV:

Datum:

Akkoord:

Opdracht: 1 Maak een portfolio aan de hand van kwaliteiten ervaringsdeskundigheid.

- Zijn er relevante documenten bijgevoegd?
- Is er representatief leer/werk materiaal bijgevoegd?
- Is er een zelfbeschouwing/zelfbeoordeling gemaakt, bv. aan de hand van de kwaliteiten?
- Wat heb je kunnen ontwikkelen tijdens de leergang?
- En wat zie je voor je zelf als vooral nog te ontwikkelen in de rol van ervaringsdeskundige? Heb je nog specifieke aandachtspunten?

Opdracht: 2 Geef een presentatie van max. 20 minuten uit je portfolio. Dit kan zijn een aspect van jezelf als ervaringsdeskundige. Kies een vorm die past bij jezelf en mogelijk ook een context waarin je deze presentatie wilt geven.

- Wat beoog je met je presentatie en welke vragen wil je bespreken?
- Kun je transparant en in verbinding met jezelf zijn bij het presenteren?
- Lukt het om in de bijeenkomst tot verdieping te komen?

Doel presentatie:

Je inzicht met anderen te delen en zo bij te dragen aan verdere ontwikkeling van ervaringskennis en welke condities daarin nodig kunnen zijn.